

«8 КАНАЛАЎ ПАВІННА БЫЦЬ...»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)
— Як жомна атрымаць гату паслугу?
 — Шляхам заключэння дагавора з «Бел-тэлекамам» ва ўсіх рэгіёнах краіны альбо з CostosTV на тэрыторыі Мінска і Мінскай вобласці. Гэтыя два аператары атрымалі такое права. З цягам часу, я думаю, будуць далучацца яшчэ аператары па меры вызвалення частотнага рэсурсу. Значыць, будзе канкурэнцыя, магчымасць выбару. І мы вельмі разлічваем на тое, што да 2020 года ў нас будзе каля 400 тысяч абанентаў эфiрнага лiчбавага тэлебачання. Есцэ жа проста месцы, куды эканамiчна нявыгiдна праводзiць кабелы. Пагадзiся: 32 каналы лепей, чым 8.
— А тым, хто падключаны да CostosTV даю, што рабiць?

— Тых, хто сёння з’яўляецца абанентам кабелёнага тэлебачання, працэс пераходу ад аналагавага да лiчбавага сiгнала абсалютна не павiнен турбаваць. За iх усю працу зробіць аператар. Нават у самым крайнім выпадку аператар мае тэхнiчныя магчымасцi для канвертацiй лiчбавага сiгналу ў аналагавы, каб ён дайшоў да вашага тэлевiзара. Зразумела, што большасць аператараў сёння актыўна ўкараняюць лiчбавы фармат. Калi ў вас ёсць кантракт з кабелешчыкам, то хвалюццаца ня ма чаго: вы ў 2015 годзе абсалютна не заўважыце, што нешта змянілася.

— Атрымліваюцца, што камерцыйныя мультыплексы ўвоўдуць аўтаматычна ў пакеты Costos TV?

— Не, гэта дзве розныя паслугі. Тое самае, як вы выбіраеце, напрыклад, базавы ці пашыраны пакет «Белтэлекама». Проста як адна з паслуг кампаніі. Гэта будзе асобны дагавор з асобнай паслугай.

— А як вы ставіцеся да таго, што людзі пераходзяць на CostosTV, ZALA і інш. замест эфiрнага вiшчання?

— Калі б сёння ўся краіна карысталася кабелёльным тэлебачаннем, для нас было б нашмат менш пытанняў з пераходам на лiчбавае. Нам тады не патрэбны былі б выдаткі на эфiрныя перадачы. Міністэрства інфармацыі

 Спіс 8 каналаў асноўнага пакета (1-ы мультыплекс)
- Беларусь-1 - Беларусь-2 - Беларусь-3 - Агульнанацыянальнае тэлебачанне (АНТ) - Сталічнае тэлебачанне (СТБ) - РTP-Беларусь - НТБ-Беларусь - МІР

■ Зваротная сувязь

«КАЛІ ЛЮБЫШ РАДЗІМУ...»

Чытычы «Звязды» — пра тапаніміку, мову і годнасць беларусаў

Калядкі — добрыя свяtki... Яшчэ і тым, што вiншаваць з iмi можна доўга. Як, дарэчы, і з Новым годам. Але ж колькі вярывачы нi вiцца, а кaneц будзе: трэба выносьце ёлку. І трэба, яшчэ раз перачытаўшы, пакласцi ў рэдкацыйны архiв вiншавальныя паштоўкi, лiсты-прызнаннi, лiсты-пажаданнi, у якiх не абiшлось і без розумдзiў — пра мову, газету, жыццё.

«Я вылісвао «Звязду» з 1987 года, бо яе ўсё жыццё выпісваў мой бацька. Ён хадзіў у школу ў вёсцы Верхвeнь, і нeйкi час яго настаўнікам быў Якуб Колас, а калi служыў у войску, то з’ябраваў за Кандратам Крапiвай, — паведамляе Галiна Януараўна РА-ГОУСКАЯ з Жодзiна. — У 1937-м тату арыштавалi за тое, што ён чытаў людзям кнiгi. Іх было вельмі шмат! Ды такiх, што зараз цаны б не мелі! А тады ўсе iх сiкдалі ў кучу і спалiлі на нашым гародзе. У сям’i забралі влiкi драўляны дом, карову, каня, малатарню... Кампенсацыю за пабудовы толькi абiчалi, а вось за карову залiчалi 30000 рублёў. За iх, як цiпер помню, я купiла фiранкi на адно акно...»

«За сваё жыццё, — паведамляе шанюўная Галiна Януараўна, — я пра-чытала больш як 2 тысячы кнiг. А што да «Звяздi», то нават фатаграфiя ёсцэ, дзе я з любiмай газетай».

Коеракопiя гэтага здымка, што на-зваеццаца, даедацца. Магчыма, для таго, каб мы, тiя, хто стварае «Звяз-ду», маглі яшчэ раз пераканатца, што чытаючы газету людзi вельмі прыго-жыя — ва ўсiх адноснах.

Пацярджэннем таму і лiст з вёскi Вікаравiчы Столінскага раёна. «З юнацкiх гадоў я захапляўся рашэн-нем шахматных задач. «Звязда» тады друкавала iх, здаецца, раз на тыдзeнь і прывабiла менавіта гэтым, — паве-дамляе наш падпiсчык з 1961 (!) года Мiкалай Аляксеевiч ШЫПЛА. — По-тым мяне зацiкавлi і артыкулы, бо ў газeце працавалi выдатныя журна-лісты».

Шаноўны чытач узгадвае мно-гія прозвiшчы, узгадвае часы, калi вельмі ж багатай на нейкiя цiкавiнкі была «Хатняя энциклапедыя», калi «Звязда» друкавала парады рыбалов-ам, кулінарнам, таблiцы першынства па футболе, хакеi... Ён лiчыць, што і цiпер гэтыя матэрыялы былі б запатрабаванымi. А яшчэ: «Нам, чытачам, хацелася б больш ведаць пра нашпро-тую нашу iсторыю. Тым больш, што цiпер раскрываецца архiвы страш-ных 30-х гадоў, хацелася б гутарак з людзьмi сапраўды знакамытiмi, ар-тыкулаў пра розныя кутокчi Беларусi і iншых далёкiх краiн, хацелася б, каб «Звязда» па-ранейшаму змагалася за беларускiсць».

Гэтай балючай тэме прысвечаны iншыя лiсты. «Хто б што нi казаў, а беларускай мове патрэбна дапамога.

перад сабою ставіць дзве асноўныя задачы. Па-першае, павiнны выконвацца законы, звязаныя з распаўсюджваннем прадукцыi СМІ. У гэтым сэнсе нам абсалютна ўсё роўна, распаў-сюджаецца тэлевiзійны канал праз кабелы, у эфiры, праз мабiльны тэлефон, планшэт ці яшчэ нешта. Гэта ўсё роўна застаецца распаўсюджваннем прадукцыi СМІ. Другi момант — гэта пытанне даступнасцi iнфармацыi для людзей. І з гэтага пункту гледжання мы для сябе вельмі влiкаеа значэнне надаём менавіта эфiрнаму лiчбаваму тэлебачанню, бо сёння гэта адзiны эканамiчна абгрунтаваны спосаб унутры краiны дабрацца да сельскай мясцовасцi, бо кабелю там няма і не будзе нiколі. Цi не будзе да таго моманту, пакуль не знойдуць тэхналогiю таннай вытворчасцi гэтага кабел-я. Хаця ўсё роўна застануцца матэрыялы работы. А правесцi кабелё дзеля цэлыхро да-моў у вёсцы эканамiчна нявыгiдна. Таму для нас вельмі важна, што мы ў сельскую мясцовасць даём iнфармацыйны пакет, супастаў-ны з умовамі горада. Я думаю, што па меры вызвалення аналагавай частот камерцыйныя мультыплексы будуць таксама даступнымі ў эфiры і там. Мiж iншым, мы вельмі разлiч-ваем на тое, што ў гэтым пакеце будзе расцi колькасць беларускiх каналаў ці беларускiх версiй каналаў. Адаптацыя на нацыянальных умоў заўсёды патрэбна.

— Значыць, 8 тэлеканалаў павiнны быць абсалютна ў кожнам доме?

— Натуральна. З кiм бы вы нi заключылі дагавор, дзе б вы нi глядзeлi тэлевiзар на тэ-рыторыі Беларусi, аператар абавязаны вам даставiць абавязковыя 8 каналаў. Калi ў вас чаго-небудзь не хапае, ёсцэ усе падставы для звароту ў Міністэрства інфармацыі, каб сiтуа-цыя была выпраўлена.

— Быў час, калi назiраўся недахоп на прылаўках магазiнаў прыставак для тэле-вiзараў. Цi ёсцэ такая праблема сёння?

— Гандаль гэты баланс ужо выправіў. І ду-маю, што такіх праблем у 2014 годзе ў нас не будзе. Мы трымаем на кантролі тыя месцы, дзе адбываецца адключэнне аналагавага вiшчання.

— Цi зменiцца цана на прыстаўкi цягам года?

— Няма падстаў думаць, што цана значна павысiцца. Напэўна, што так і застанецца ў раёне 200-300 тысяч за прыстаўку прастай канструкцыi.

— Як вы лiчыце: лепей набыць новы тэле-вiзар ці прыстаўку?

— Што такое тэлебачанне? Чым яно тры-мае гледача? У першую чаргу якасцю «кар-цінкі». І я, шчыра кажучы, купляў бы больш сучасны тэлевiзар. Бо ён дае цэлы шэраг да-датковых функцый. А прыстаўка... Разумеец, сёння, напрыклад, за розных тэхнiчных пры-чын мы не паўсюль можам запусцiць камер-

 ДАРЭЧЫ
Апошнiмi развiтаюцца з аналагавым сiгналам Столін, Мазыр, Тракенікi, Калодзiшчы, Старыя Дарогi і Салігорск. Поў-ны графік адключэння можна знайсцi на сайце Беларускага радыётэлевiзiйнага пе-радавальнага цэнтра www.brtvc.by.

цыйны мультыплекс. І, адпаведна, людзi на-бываюць прыстаўку для таго, каб глядзець 8 абавязковых агульнадаступных праграм. Але, умоўна кажучы, праз год, калi мы частату вы-звалiм, чалавеку давядзецца змяніць сваю прыстаўку на тую, якую яму выдаць аператар камерцыйнага мультыплекса. І атрымліваюц-ца лiшня выдаткі. А калi вы ўжо купілі добры сучасны тэлевiзар, то камерцыйную прыстаў-ку дадучы ў крэдыт.

— Але ж у краме могуць прапанаваць тавар, які не будзе адпавядаць усiм тэхнiч-ным патрабаванням. Як людзям абаранiць сябе?

— Увогуле продаж такой прадукцыi ўжо забаронены з 1 студзеня 2013 года. Таму спажывец, якому прадалі «несучасны» тэлевiзар, безумоўна, мае права на вяртанне грошай і набыццё адпаведнай тэхнiкi.

— У чым галоўны сэнс пераходу на лiч-бавае вiшчанне?

— Сэнс у тым, што чалавек атрымае: до-ступ да iнфармацыi, якасць прыёму сiгнала, якасць «карцінкі». А ў выніку — патанненне гэтай паслугі, бо замест васьмi перадатчкiвай для асноўнага пакета нам патрэбен толькi адзiн.

Фота Яўгена ПСЕЦЬКА

■ Паход у народ

АМАТАРЫ ТБ ТАКСАМА ПЕРАХОДЗЯЦЬ НА ЛІЧБАВЫЯ «РЭЙКІ»

Ужо сёння 97,5% насельніцтва маюць доступ да новага фармату тэлевяшчання. Яшчэ крыху — і аналагавы сiгнал стане тэхналогiяй з мiнулага. Як аматары тэлебачання падрыхтаваліся да сустрэчы з ім у новым, лiчбавым аблiччы? Пра гэта «Звязда» пацiкаваліся ў жыхароў аднаго з рэгіёнаў Беларусі.

ЗРУЧНЫЯ СЭРВІСЫ

Назваць сябе аматаркай тэлебачання Свят-лана Каспяровіч не можа. Са школьных гадоў яна ахвотней чытае кнігі, чым глядзіць фiлмы ды тэлеперадачы. Аднак, як і многія беларусы, калі-нiкалі бавіць час і пад «акампанементам» тэлевiзара, напрыклад, збiраючыся на працу ці адпачываючы пасля яе. Дзве гадзiны на дзeнь увага Святланы Леанiдаўны аддаецца ў рас-параджэнне iнфармацыйных выпускаў і до-брага фiлмa. Што важна — у новай якасцi.

На лiчбавае тэлебачанне наша сям’я перайшла яшчэ два гады таму. Як толькi iнтэ-рактыўнае кабелёнае ТБ Zala пачало набываць папулярнасць, муж, які вельмі любіць розныя новауяждзeннi, падключыў яго, — дзeлiцца сваім вопытам пераходу на «лiчбу» спа-дарыня Святлана. — Шчыра кажучы, нi разу не пашкадавалi. Якасць «карцінкі» нашмат лепшая ў параўнаннi з аналагавай. Есцэ маг-чымасць спiсаваць фiлм, пераматаць яго на-зад, а галоўнае, выбарча зручны час, калі і што глядзець.

Праблему, як прыняць лiчбавы сiгнал, сям’я Каспяровiчаў вырашыла двума спосабамi: купілі новы тэлевiзар і спецыяльную прыстаўку для ста-рога. А вось з заганамi кабелёнага ТБ, калі пад-час iнтэнсiўных спажывецкiх запытаў яно «падвi-сае», прыходзiцца мiрыцца і дагэтуль. Прычына ў тым, што тэлефонныя сеткi засталіся ранейшымi, а нагрукi на iх нашмат узраслі.

Як ні шкада гэта прызнаваць, але для адзiнокага пажыллага чалавека блакiтны экран ледзь не галоўная забава ў жыццi.

— Перайсцi на лiчбавае тэлебачанне мы з мужам пераканалi і свякроў. Набылі ёй спе-цыяльную васмiканальную прыстаўку, таму цiпер тэлевiзар мамы не мае праблем з пры-ёмам сiгналу: вылява не «снязыць», не «скача», мае цудоўную якасць колеру. Як нi шкада гэта прызнаваць, але для адзiнокага пажыллага чалавека блакiтны экран ледзь не галоўная забава ў жыццi. Час, калі аднавяскоўцы збiра-ліся на вячоркi, беззваротна мiнуў. Таму цiпер, асаблiва доўгімі зімовымi вечарамi, тэлевiзар у вёсцы — сапраўднае выратаванне.

ВЫРАТАВАННЕ ДЛЯ САМОТНЫХ

Марыі Пястрак спяшацца ранiцай няма куды. У свае 80 гадоў жанчына прачына-ецца хутчэй з першымi пeўнямі, чым з па-жаданнямi добрай ранiцы ад тэлевядучых. Доўга глядзець тэлевiзар ёй не дазваляюць праблемы са зрокам, аднак добры фiлм ці серыял ды вячэрнi выпуск навін розных тэлеканалаў — абавязковая праграма-мiнi-мум на дзeнь.

— Заўсёды стараюся сачыць, што адбыва-ецца не толькi ў Беларусi, але і за яе межамi. Таму з ахвотай гляджу і расійскае «Время», і беларускую «Панараму». Плюс серыял які-не-будзь цягам дня «Заўно!»... Вось і атрымліва-ецца, што не менш за 3-4 гадзiны прысвечана тэлебачанню, — расказвае Марыя Антонаўна. — Вядома, што вясною, летам і восенню столь-кi часу перад тэлевiзарам не баўлю. То ў агаро-дзе працую, то па гаспадарчых завiхаюся. Ужо не аднойчы ўспiўнiвалася: калі моцна баліць галава, трэба цiцi працаваць на зямлi. Любая хвароба ўмомант праходзiць! Аднак зімой, калі хатніх спраў становiцца нашмат менш, тэлеi-зар уключаю часцей. Здаецца, быццам хтосцi ёсцэ побач і не так самотна ў хаце.

■ Традыцыі

«ГОСЦЯ НЕЛЬГА АДПУСЦІЦЬ, НЕ ПРЫВЕЦІЎШЫ...»

...Чым даўжэй жывеш на свеце, тым часцей успа-мінаеш мiнуўшчыну, жыццё сваіх бацькоў, іх спагаду і шчырасць, тым часцей думаеш, што мы, беларусы, мабiць, заўсёды жыцьвалі, дзякуючы сваёй дабрыні, сваёй павазе да людзей.

На ўсё жыццё мне запомнілася, як пасля вайны каля на-шай зямлянкi з’яўляліся двое хлопчыкаў гадоў шасцi-сямi. «Падайце што-небудзь», — прасілі яны. І бабуля ці мама заўсё-ды клалі ім у торбачку хоць пару бульбiнак, або кавалачак праснака ці жменьку ячнай крупы. Калі-нiкалі малым налівалі ў мiсачкi нейкага варыва, бо больш і ў саміх нiчога не было.

Я гэтыя дзeцi з хворай матульай трапілі да нас з Украiны, не ведаю. Ведаю, што іх мацi людзi выхадзiлі, і яна яшчэ доўга жыла, працавала ў мясцовым саўгасе. А хлопцы (ды якiя ж прыгожыя!) там жывуць і сёння...

Яшчэ ў памяцi, як у нас заначавала жанчына з дачуш-кай, у якой не было пазногцiкаў. Я, амаль такое ж дзiца, мала што разумела ў размовах дарослых, але помню, што ўсе яны плакалі, бо дзiучынка тая была ў канцлагеры і ў яе бралі кроў...

З зямлянкi мы вылезлі ў 1950-м — пабудавалі хату. Саўгас наш быў вялiкi, садзiлі шмат бульбы, гародніны,

■ Інфарм-укол

У РЫТМЕ СЭРЦА

Навшта мы робім электракардыяграму?

Электракардыяграфія — гэта рэ-гістрацыя электрычнай актывнасцi сэрца. Метад, які дазваляе хутка і якасна атрымаць iнфармацыю аб рабоце сэрца і зрабiць прагноз на блiжэйшы час. Стуннасць дасле-давання — запіс на паперу тоўкаў, якiя кiруюць работай сэрца. Даньня запісваюцца ў выглядзе графіка. Гэтi графік і называецца электра-кардыяграмай.

— Электракардыяграма — самае даступнае, простае і iнфарматыўнае кардыялягiчнае даследаванне, якое мож-на правесцi ў стацыянары, палiклiнiцы, машыне хуткай дапамогi, на вулiцы і дома ў хворага, — тлумачыць учас-ковы тэрапеўт 11-й гарад-ской палiклiнiкi г. Мiнска Таццяна ПАРХОМЕНКА. — ЭКГ — гэта дынамічны запіс электрычнага зараду, дзяку-ючы якому працуе, а даклад-на і скарачаецца, наша сэрца.

Каб ацанiць характарыстыкi гэтага зараду, запіс вядзецца з не-калькiх участкаў сардэчнай мышцы (мiякарда). Для гэтага выкарыстоў-ваюцца электроды — металiчныя пласцiны. Яны накладваюцца на роз-ныя участкi грудной клеткi, запісця і шчыкалаткi. Iнфармацыя ад элект-родаў паступае ў апарат і ператва-раецца ў дванаццiх графікаў (мы бачым iх на папярвой стужцы або на манiторы апарата), кожны з якіх адлюстроўвае работу пэўнага аддзe-ла сэрца. Даследаванне займае 5-7

хвiлін. Столькi ж патрэбна ўрачу для расшыфровакi выніку. ЭКГ — аба-салюта бяспечнае даследаванне і для дзiцяй, і для дарослых (у тым лiку цяжарных жанчын).

У ЯКІХ ВЫПАДКАХ УРАЧ ПРЫЗНАЧАЕ ЭКГ?

Накіраванне на вышэйназванае даследаванне можа даць урач любой спецыяльнасцi, аднак часцей за ўсё

гэта тэрапеўт. Самымi частымi пака-заньямi з’яўляюцца: одыскаваныя, боль у сэрцы, гру-дзях, спіне, жываце і шыі (гэта абумоў-лена разнастайнасцю праў ішэмiчнай хваробы сэрца); озадышка; операбi ў рабоце сэрца; опавыяны артэрыяльны ціск; острата прытомнасцi; оацiкi ног; ослабасць; ошум у сэрцы;

Лiчбавым тэлебачаннем спадарыня Марыя пакуль не карыстаецца. Дачка Святлана, праў-да, яшчэ год таму паклапацілася і набыла спецыяльную прыстаўку. Аднак бабуля ка-рысталася ёй зусiм не доўга, бо апаратура паводзiла сябе не вельмі паслухмяна, увесь час «заядала». Таму сёння Марыя Антонаўна здавольваецца звыклым аналагавым сiгналам і плануе перайсцi на лiчбавы крыху пазней.

АЦАНІЎШЫ МОЛАДЗЕВЫМ ВОКАМ

Яўген Кушнер, 20-гадовы хлопцe, у выба-ры памiж тэлебачаннем і iнтэрнэтам перавагу аддае апошняму.

— Так зручна, дый сам магу выбарча, што чытаць-глядзець-слухаць, — тлумачыць ён. — Плюс шмат працую, таму часу на прагляд тэлевiзара застаецца зусiм мала. Раней дома было звычайнае і спадарожнікавае тэлебача-не, летас падключылі лiчбавае iнтэрактыў-нае. І яно, на мой суб’ектыўны погляд, можа стаць нядрэнным канкурэнтам для iнтэрнэту. Як мiнiмум, у дачыненнi да старэйшага пака-лення з кансерватыўным густам.

Яўген, адзначаючы перавагi лiчбавага ТБ, перакананы, што параўноўваць яго з iншым не мае сэнсу. «Лiчба» дзeвольць вiшчання актыв-на развiвацца і прапаўноўваць гледачам больш новых і якасных паслуг.

— Глядзeць «карцінку» новага стандарту ды на новым тэлевiзары — суцэльная прыем-насць. Плюсy такога ТБ можна пералiчваць бясконца: вялiкi тэматычны асартымент ка-налаў на любы густ, якасць і хуткасць вiш-чання, iнтэрактыўныя функцыi перамоткi, спынення цi персанальнага заказа вiдэа... Зразумела, напачатку без складанасцiў не абiдзецi. Усё ж старэйшаму пакаленню за-своiць кiраванне новымi тэхналогiямi не так лёгка. Але абсалютна магчыма! Проста трэба трапляць у такт з часам.

Сёння па тэлефоне 172 кожны можа даве-дацца ці ўдакладнiць незразумелыя моманты, што датычацца пераходу на лiчбавае тэлева-шчанне. Як мы пераканаліся пасля гутаркi з не адным дзясяткам аматараў ТБ, тэму спра-вы яны не адцягваюць да апошняга моманту. Тэлевяшчанне падрыхтавалася да жiцця на лiчбавых рэйках. Глядач сустракае яго ў поў-ным тэхнiчным узбраеннi. Засталос трыкi зрабiць завяршальныя, але не апошнi крок насустрач.

Любоў КАСПЯРОВІЧ

■

Лiдзiя ЛУК’ЯНАВА,

в. Швабы, Лагойскi раён

■

оцукровы дыябет; орэуматызм; оiнсульт. ЭКГ таксама праводзiцца ў ме-жах прафiлактычных аглядаў, падчас падрыхтоўкi да аперацiй, падчас ця-жарнасцi, перад выдачай дазволу на занятi актывнымi вiдамі спорту, пры афармленнi дакументаў на санатор-на-курортнае лячэнне і г.д.

Усiм людзям пасля 40 га-доў рэкамендуецца прахо-дзiць ЭКГ штогод, нават пры адсутнасцi скаргаў (маг-чымае бeссiмптомнае пракiжанне iшэмiчнай хваробы сэрца, парушэннi сардэчнага рытму, перанесены «на на-гах» iнфаркт мiякарда).

ЭКГ дае магчымасць ды-ягнаставаць разнастайныя парушэннi сардэчнага рытму і ўнутрысардэчнай праводна-сцi, выяўляць змяненне па-мераў поласцiў сэрца, патаў-нчэнне мiякарда, прыкметы парушэння электралiтнага абмену, вызначаць лакалізацыю, памер, глыбiню iшэмiі або iнфарк-ту мiякарда, даўнiну перанесенага iнфаркту, дыягнаставаць такiснае паражэнне сардэчнай мышцы.

У iнтэрпрэтацы даных не абiсцi-ся без спецыялiста, які ўлiчыць увесь комплекс iнфармацыi аб пацыенце — яго скаргi, вынiкi агляду і iншых мета-даў даследавання.

Святлана БАРЫСЕНКА

■